

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

Esas No : 1982/51

Karar No : 1982/155

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Güzel Aslaner.

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunan ve 1402 sayılı Yasanın 13/b maddesindeki bağlantı koşulunu içeren suça ait davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

OLAY : 1-Sanığın sorumlu yazı işleri müdürü olduğu Halkın Birliği Gazetesinin 20.6.1978 günlü, 37 sayılı nüshasında yayınlanan yazılarla devletin güvenlik kuvvetlerini tahkir ve tezyif edildiği, komünizm ve kürtçülük propagandası yapıldığı ileri sürülerek, İstanbul C. Savcılığı'nca eylemine uyan TCK.nun 142/1., 142/3-6., 159/1., 173/Son. maddelerine göre cezalandırılması istemiyle kamu davası açılmış, İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nce 5.12.1978 gününde, 1978/442-281 sayı ile; bu dava 1978/400 sayılı dosya ile tevhit edilmiştir.

2-Sanığın yasal sorumluluğunda Halkın Birliği yayınlarından olmak üzere İbrahim Kaypakkaya'nın fikirleri ve mücadelesi yaşıyor başlıklı bildiriye komünizm propagandası yapıldığı ileri sürülerek, eylemine uyan TCK.nun 142/1.-6., 173/son. maddelerine göre cezalandırılması istemiyle İstanbul C. Savcılığı'nca açılan kamu davası İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nce 5.12.1978 gününde 1978/288-279 sayı ile; 1978/400 sayılı dosya ile birleştirilmiştir.

3-Aynı sanığın sorumlu yazı işleri müdürü olduğu Halkın Birliği Dergisi'nin 14.3.1978 günlü, 30 sayılı nüshasında yayınlanan yazılarla devletin askeri kuvvetlerinin tahkir ve tezyif edildiği ileri sürülerek, eylemine uyan TCK.nun 159/1., 173/son. maddelerine göre cezalandırılması istemiyle ve ek iddianame ile İstanbul C. Savcılığı'nca açılan kamu davası, İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nce 31.8.1978 günü, 1978/420-158 sayılı karar ile, 1978/308 sayılı dosya ile birleştirilmiştir.

4-Aynı derginin 14.3.1978 günlü, 3 sayılı nüshasında yayınlanan yazılarla Marxizm ve Leninizm propagandası yapmak, Marxizm ve Leninizm'i övmek, devletin emniyet ve muhafaza kuvvetlerini tahkir etmek, halkı suç işlemeye tahrik etmek suçlarının işlendiği ileri sürülerek, eylemine uyan, TCK.nun 142/1-6., 142/4-6., 159/1., 149/1. maddelerine göre cezalandırılması istemiyle İstanbul C. Savcılığı'nca açılan kamu davası İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nce 5.12.1978 gününde, 1978/308-280 sayı ile; mahkemelerinin 1978/400 sayılı dosyasıyla birleştirilmiştir.

5- Aynı derginin 14.2.1978 günlü, 28 sayılı nüshasında yayınlanan yazılarla komünizm, ırkçılık, ve bölücülük propagandası yapmak, hükümetin manevi şahsiyetini, ve devletin emniyet muhafaza kuvvetlerini tahkir ve tezyif etmek suçlarının işlendiği ileri sürülerek,

.../...

M

eylemine uyan, TCK.nun 142/1., 142/3., 142/4., 159/1. ve 173/son. maddelerine göre cezalandırılması istemiyle İstanbul C. Savcılığı'nca açılan kamu davası İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 5.12.1978 günlü, 1978/165-282 sayılı kararı ile, 1978/400 sayılı dosya ile birleştirilmiştir.

6-Aynı derginin 4.7.1978 günlü, 38 sayılı nüshasında yayınlanan yazılarla komünizmi övme, milli duyguları zayıflatıcı nitelikte propaganda yapmak, anayasal düzeni silahlı eylemle yıkmaya tahrik etmek, cumhuriyeti ve hükümeti tahkir ve tezyif etmek, kanunu cürüm saydığı fiili övmek suçlarının işlendiği ileri sürülerek, TCK.nun ilgili maddelerine göre cezalandırılması istemiyle, İstanbul C. Savcılığı'nca açılan kamu davası, İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 20.12.1978 günlü, 1978/537-345 sayılı kararı ile, 1978/400 esas sayılı dosyada birleştirilmiştir.

7-Aynı derginin 6.6.1978 günlü, 36 sayılı nüshasında yayınlanan yazılarla aynı nitelikte suçların işlendiği iddia edilerek İstanbul C. Savcılığı'nca açılan kamu davası İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 29.11.1978 günlü, 1978/396-267 sayılı kararı ile mahkemelerinin 1978/328 esas sayılı dosyasında birleştirilmiştir.

8-Sanığın sorumlu yazı işleri müdür olduğu Partinin Yolu dergisinin 1.4.1978 günlü, 2 sayılı nüshasında yayınlanan yazılarla komünizm propagandası yapıldığı ileri sürülerek, eylemine uyan TCK.nun 142/1. maddesine göre cezalandırılması istemiyle İstanbul C. Savcılığı'nca açılan kamu davası, İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 5.12.1978 günlü, 1978/328-278 sayılı kararı ile, 1978/400 esas sayılı dosyada birleştirilmiştir.

9-Halkın Birliği dergisinin 23.5.1978 günlü, 35 sayılı nüshasında yayınlanan yazılarla hükümetin, devletin güvenlik kuvvetlerinin tahkir ve tezyif edildiği, komünizm propagandası yapıldığı ve kanunu cürüm saydığı fiilin övüldüğü ileri sürülerek, İstanbul C. Savcılığı'nca kamu davası açılmıştır.

İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi, 12.10.1979 gününde, 1978/400-1979/401 sayı ile: Anayasa Mahkemesi'nin 4/16 sayılı kararı uyarınca davaya bakmanın sıkıyönetim askeri mahkemesinin görevine girdiği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

10-Halkın Birliği Gazetesi'nin sorumlu yazı işleri müdürü olan sanığın kırmızı zemin üzerine, sarı yıldız ve ortasında İbrahim Kaypakkaya'nın resmi ile birlikte Proleter Devrimci Önder İbrahim Kaypakkaya, 18. Mayıs. 1973 işkencede proleter devrimin bayrağını yücelttilti, mücadalemizde yaşıyor, yaşılacak sözlerinin yer aldığı afişi bastırıldığı ve bu afişte komünizm propagandası yapıldığı ileri sürülerek eylemine uyan TCK.nun 142/4-6., 173/Son maddelerine göre cezalandırılması istemiyle İstanbul C. Savcılığı'nca kamu davası açılmıştır.

İstanbul 1. Ağır Ceza Mahkemesi, 24.12.1979 gününde, 1978/306-1979/447 sayı ile; atı

lı suçun niteliğine göre sıkıyönetim ilânını gerektiren fiilllerden bulunduğu ,davada mahkemelerinin görevsiz olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

11-Sanığın sorumlu yazı işleri müdürü olduğu Partinin Yolu Dergisi'nin 15.2.1978 günlü,1 sayılı nüshasında yayınlanan yazılarla komünizm ve milli duyguları zayıflatıcı nitelikte propaganda yapıldığı ileri sürülerek kamu davası açılmıştır.

İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesi, 18.7.1979 gününde;1978/266-1979/277 sayı ile; atılı suçların niteliğine göre davaya sıkıyönetim mahkemesinde bakılması gerektiğinden bahisle görevsizlik kararı vermiştir.

12-Halkın Birliği Gazetesi'nin sorumlu yazı işleri müdürü olan sanığın 28.4.978 gününde yayınladığı halkımıza başlıklı bildiride, komünizm propagandası yapıldığı,devletin emniyet ve muhafaza kuvvetlerinin tahkir ve tezyif edildiği ileri sürülerek,İstanbul C. Savcılığı'nca kamu davası açılmıştır.

İstanbul 3. Ağır Ceza Mahkemesi,25.10.1979 gününde,1978/355-1979/295 sayı ile; atılı suçun nitelik ve vasfına,iddianamede tatbiki istenen maddelere göre davada mahkemelerinin görevsiz olduğuna karar vermiştir.

13-Halkın Birliği Gazetesi'nin 11.4.1978 günlü,18 sayılı nüshasında yayınlanan yazılarla devletin askeri kuvvetlerinin tahkir ve tezyif edildiği ileri sürülerek kamu davası açılmış,İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesi,25.10.1978 gününde,1978/428-240 sayı ile; buna ait dosyayı mahkemelerinin 1978/324 esasına kayıtlı dava ile birleştirmiştir.

14- Aynı derginin 11.4.1978 günlü,32 sayılı nüshasında yayınlanan yazılarla,aynı nitelikte suçlar işlendiğinden bahisle ve ek iddianame ile İstanbul C. Savcılığı'nca kamu davası açılmıştır.

İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesi,26.9.1979 gününde,1978/324-1979/315 sayı ile;Atılı suçun niteliğine göre davaya bakmanın mahkemelerinin görevi dışında kaldığından bahisle görevsizlik kararı vermiştir.

15-Aynı derginin 25.4.1978 günlü,33 sayılı nüshasında yayınlanan yazılarda İstanbul C. Savcılığı'nca kamu davası açılmıştır.

İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesi,24.10.1978 gününde,1979/344-1979/400 sayı ile; görevsizlik kararı vermiştir.

16-Aynı derginin 28.2.1978 günlü,29 sayılı nüshasında yayınlanan yazılarla, komünizm propagandası, bölücülük ve kürtçülük propagandası yapmak, hükümetin manevi şahsiyetini tahkir ve tezyif etmek suçlarından dolayı İstanbul C. Savcılığı'nca 14.7.1978 günlü iddianame ve ek iddianamelerle kamu davaları açılmıştır.

İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesi, 1979/359 esas sayıda birleştirdiği kamu davaları sonunda,19.10.1979 gününde; 1978/359-1979/385 sayı ile:Atılı suçların niteliğine göre davada mahkemelerinin görevsiz olduğuna karar vermiştir.

17- Aynı derginin 15.8.1978 günlü,41 sayılı nüshasında yayınlanan yazılarla komünizm propagandası yapmak ve komünizmi övmek suçlarının işlendiği ileri sürülerek İstanbul C. Savcılığı'nca kamu davası açılmıştır.

İstanbul 1. Ağır Ceza Mahkemesi,25.10.1979 gününde,1978/470-1979/305 sayı ile; Davada sıkıyönetim askeri mahkemesinin görevli bulunduğuna karar vermiştir.

İstanbul Ağır Ceza Mahkemelerinden görevsizlik kararları ile İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi ne intikal eden ve bu mahkemenin 1980/97,300,392,393,451,549,567, ve 578 esas numaralarına kaydedilen dava dosyaları,şahsi irtibat nedeni ile,anılan mahkemenin 1980/97 esasında birleştirilmiştir.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi,27.8.1980 gününde, 1980/97 esas sayı ile; atılı suçların hepsinin sıkıyönetim ilânından önce işlendiği,sıkıyönetim ilânını gerektiren sebeplerden bulunmadığı,sıkıyönetim mahkemelerinde bakılmakta olan davalarla bağlantısının olmadığı,davaya Adli Yargı yerinde bakılması gerektiği kanısıyla,görevli yargı yerinin belirlenmesi için,2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre Mahkememiz'e başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk U^lusu adına yargı yetkisini kullanan U^luşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü,Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığında,Fethi Özduval,İsmail Oğuz,Nevzat Doğan,Y.İsmet Ayer,Haluk Yardımcı ve Cezmi Elgin'in katılmalarıyla yaptığı,19.4.1982 günlü toplantıda,geçici raportör,Tetkik Hâkimi M.İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan~~ı~~ toplantıya Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Güven Sökmen'in Askeri Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp,d^üşünüldü :

Atılı suçlar sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlenmiştir.

Saniğe atılı suçlar,niteliğine ve işleniş biçimine,ayrıca devletin varlığına yönelik olarak işlenmesine göre,MGK'nin 7 sayılı kararı'nın 4. maddesi kapsamında ve sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmaktadır.

Hernekadar atılı suçlar,sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlenmiş ve 1402 sayılı Yasa'nın 13/a maddesi dışında kalmış ise de, aynı maddenin (b) bendinde öngörülen genel ve ortak amaç içerisinde örgütsel ve organik bağlantılı bulunmaktadır.

Zira,saniğin sorumlu yazı işleri müdürü olduğu dergilerden Partinin Yolu isimli derginin,Milli Savunma Bakanlığı'ndan Mahkememiz'e gönderilen yazıya ekli listede Devrimci Halkın Birliği (D.H.B.) isimli illegal örgütün yayın organı olduğu belirtildiğinden ve Mahkememiz'ce verilen muhtelif kararlarda bu dergide yayınlanan yazılardan dolayı açılan kamu davalarının sıkıyönetim askeri mahkemesinde görülmesi karara bağlandı.

ğından, bağlantı koşulu gerçekleşmiş bulunmaktadır.

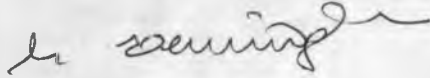
Halkın Birliği dergisinde yayınlanan yazılardan dolayı açılan davalar ise C.M.U.K. nun 3. maddesine göre şahsi irtibat koşulunu içermektedir.

Bu nedenle davanın Askeri Yargı yerinde görülmesine ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi'nce yapılan başvurunun reddine karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi'nin 27.8.1980 günlü, 1980/97 sayılı başvurusunun reddine 19.4.1982 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verilmiştir.

Başkan

Kenan Terzioğlu.

Üye

Fethi Özdural

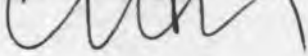

Üye

.. İsmail Oğuz

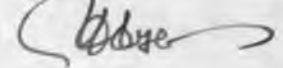
Üye

Nevzat Doğan

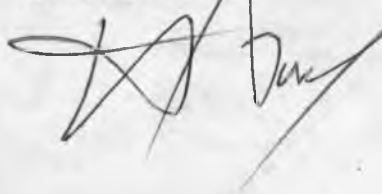
Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

Haluk Yardımcı

Üye

Cezmi Elgin

